Zbiór Orzeczeń

WYROK SĄDU (pierwsza izba)

z dnia 7 września 2022 r.*

Pomoc państwa – Pomoc wdrożona przez Belgię na rzecz JCDecaux Street Furniture Belgium – Decyzja uznająca pomoc za niezgodną z rynkiem wewnętrznym i nakazująca jej odzyskanie – Korzyść – Obowiązek uzasadnienia

W sprawie T-642/19

JCDecaux Street Furniture Belgium, z siedzibą w Brukseli (Belgia), którą reprezentowali adwokaci A. Winckler, G. Babin i B. Cambier,

strona skarżąca,

przeciwko

Komisji Europejskiej, którą reprezentowali G. Braga da Cruz, C. Georgieva i D. Recchia, w charakterze pełnomocników,

strona pozwana,

popieranej przez

Clear Channel Belgium, z siedzibą w Brukseli, którą reprezentowali adwokaci P. de Bandt, M. Gherghinaru i L. Panepinto,

interwenient,

SĄD (pierwsza izba),

w składzie: H. Kanninen, prezes, M. Jaeger i M. Stancu (sprawozdawczyni), sędziowie,

sekretarz: L. Ramette, administrator,

uwzględniając pisemny etap postępowania,

po przeprowadzeniu rozprawy w dniu 2 marca 2022 r.,

wydaje następujący

* Język postępowania: francuski.

Wyrok

1 W skardze opartej na art. 263 TFUE skarżąca, JCDecaux Street Furniture Belgium, dawniej JCDecaux Belgium Publicité, żąda stwierdzenia nieważności decyzji Komisji C(2019) 4466 final z dnia 24 czerwca 2019 r. dotyczącej pomocy państwa SA.33078 (2015/C) (ex 2015/NN) wdrożonej przez Belgię na rzecz JCDecaux Belgium Publicité (zwanej dalej „zaskarżoną decyzją").

Okoliczności powstania sporu

2 Miasto Bruksela (Belgia) i skarżąca zawarły dwie kolejne umowy dotyczące udostępniania różnych obiektów małej architektury, z których część mogła być wykorzystana w celach reklamowych.

3 Pierwsza umowa, z dnia 16 lipca 1984 r. (zwana dalej „umową z 1984 r."), której okres obowiązywania wynosił 15 lat, przewidywała, że skarżąca odda do dyspozycji miasta Bruksela i będzie eksploatować do celów reklamowych wiaty przystankowe i obiekty małej architektury określane mianem „obiektów informacyjnych małej architektury" (zwanych dalej „MUPI"), których właścicielem pozostawała, na następujących warunkach:

– skarżąca nie uiszczała żadnych opłat z tytułu najmu, użytkowania czy opłat licencyjnych w odniesieniu do wiat przystankowych i MUPI, lecz musiała zapewnić miastu Brukseli pewną liczbę świadczeń w naturze, a mianowicie miała nieodpłatnie udostępniać kosze na śmieci papierowe, toalety publiczne i gazety elektroniczne, a także opracować plan ogólny, plan turystyczno-hotelarski oraz plan szlaków pieszych miasta Brukseli;

– w zamian za te świadczenia skarżąca była uprawniona do wykorzystywania w celach reklamowych przekazanych jej wiat przystankowych i MUPI;

– każdy z obiektów mógł być wykorzystywany przez okres 15 lat od dnia jego zamontowania, które potwierdzano w protokole podpisywanym przez obie strony umowy.

4 W 1995 r. miasto Bruksela rozwiązało umowę z 1984 r.

5 W 1998 r. miasto Bruksela ogłosiło przetarg na wyprodukowanie, dostarczenie, zamontowanie, konserwację i utrzymanie MUPI, wiat przystankowych oraz tablic ogłoszeniowych, których część może być wykorzystywana do celów reklamowych.

6 W celu wypełnienia zobowiązań umownych wynikających z umowy z 1984 r. i zapewnienia przejrzystości przetargu miasto Bruksela wymieniło w załączniku 10 do specjalnej specyfikacji istotnych warunków zamówienia (zwanej dalej „załącznikiem 10") 282 wiaty przystankowe i 198 MUPI objętych umową z 1984 r. (zwanych dalej „obiektami wymienionymi w załączniku 10"), których okres eksploatacji przez skarżącą nadal trwał, zgodnie z warunkami umowy z 1984 r., wskazując w odniesieniu do każdego z nich jego położenie i termin demontażu.

7 Druga umowa, z dnia 14 października 1999 r. (zwana dalej „umową z 1999 r."), składająca się z formularza zamówienia i specyfikacji istotnych warunków zamówienia, o której mowa w pkt 6 powyżej, oraz załączników do niej, w tym załącznika 10, została podpisana przez skarżącą, która wygrała przetarg, i zastąpiła umowę z 1984 r. Warunki tej umowy były następujące:

– okres obowiązywania umowy wynosił piętnaście lat;

– miasto Bruksela stało się właścicielem zainstalowanych obiektów małej architektury, w zamian za zapłatę ryczałtowej ceny netto za każdy dostarczony, w pełni wyposażony, zainstalowany i gotowy do użytku obiekt;

– skarżąca była zobowiązana do uiszczania miesięcznego czynszu za wykorzystywanie do celów reklamowych obiektów małej architektury będących przedmiotem umowy.

8 W okresie obowiązywania umowy z 1999 r. niektóre z obiektów wymienionych w załączniku 10 zostały usunięte przed określonymi w tym załączniku datami demontażu, a inne były nadal wykorzystywane po tych datach. W odniesieniu do tej drugiej grupy obiektów – inaczej niż w wypadku obiektów objętych umową z 1999 r. – skarżąca nie uiszczała opłaty z tytułu najmu ani podatku na rzecz miasta Brukseli. Sytuacja ta ustała w sierpniu 2011 r., kiedy to ostatnie z obiektów wymienionych w załączniku 10 zostały zdemontowane.

9 W dniu 19 kwietnia 2011 r. interwenient, Clear Channel Belgium, wniósł do Komisji Europejskiej skargę, w której podniósł, że wykorzystując niektóre z obiektów wymienionych w załączniku 10 po upływie przewidzianego w umowie terminu demontażu, bez uiszczania opłaty z tytułu najmu ani podatku na rzecz miasta Brukseli, skarżąca skorzystała z niezgodnej z rynkiem wewnętrznym pomocy państwa.

10 W dniu 24 marca 2015 r. Komisja wszczęła formalne postępowanie wyjaśniające na podstawie art. 108 TFUE.

11 Wyrokiem z dnia 29 kwietnia 2016 r. cour d'appel de Bruxelles (sąd apelacyjny w Brukseli, Belgia) utrzymał w mocy wyrok wydany w dniu 13 grudnia 2010 r. przez tribunal de première instance francophone de Bruxelles (francuskojęzyczny sąd pierwszej instancji w Brukseli, Belgia), który orzekł, że skarżąca nie przestrzegała przewidzianych w załączniku 10 terminów demontażu niektórych obiektów wymienionych w tym załączniku, że nie uzyskała wyraźnego zezwolenia miasta Brukseli na przeprowadzenie „zamiany" nośników reklamowych i że w związku z tym bez żadnego tytułu prawnego eksploatowała pewną liczbę tych obiektów stanowiących własność publiczną miasta Brukseli.

12 W dniu 24 czerwca 2019 r. Komisja zamknęła formalne postępowanie wyjaśniające i przyjęła zaskarżoną decyzję. Artykuły 1 i 2 tej decyzji mają następujące brzmienie:

„Artykuł 1

Pomoc państwa na rzecz przedsiębiorstwa [skarżącej] w kwocie odpowiadającej wysokości nieuiszczonych opłat z tytułu najmu nośników reklamowych zamontowanych na podstawie umowy z 1984 r. na terytorium miasta Brukseli i utrzymanych po terminie demontażu przewidzianym w załączniku 10 do umowy z 1999 r. oraz podatków od tych nośników, która to pomoc została przyznana przez Belgię w sposób niezgodny z prawem w okresie od dnia 15 września 2001 r. do dnia 21 sierpnia 2010 r. i z naruszeniem art. 108 ust. 3 [TFUE], jest niezgodna z rynkiem wewnętrznym.

Artykuł 2

1. Belgia odzyskuje od beneficjenta pomoc, o której mowa w art. 1.

[…]".

Żądania stron

13 Skarżąca wnosi do Sądu o:

– stwierdzenie nieważności art. 1 zaskarżonej decyzji w zakresie, w jakim stwierdza się w nim istnienie pomocy państwa niezgodnej z rynkiem wewnętrznym zastosowanej na jej rzecz w ramach realizacji umowy z 1984 r., oraz art. 2–4 tej decyzji w zakresie, w jakim nakazują one państwu belgijskiemu odzyskanie od niej tej pomocy;

– obciążenie Komisji i interwenienta kosztami postępowania.

14 Komisja wnosi do Sądu o:

– oddalenie skargi;

– obciążenie skarżącej kosztami postępowania.

15 Interwenient wnosi do Sądu o oddalenie skargi.

Co do prawa

16 Na poparcie skargi skarżąca podnosi cztery zarzuty. W ramach zarzutu pierwszego skarżąca twierdzi, że Komisja popełniła oczywisty błąd w ocenie oraz naruszyła prawo, uznając, że wykorzystywanie niektórych obiektów wymienionych w załączniku 10 po upływie terminu przewidzianego w tym załączniku stanowiło korzyść. W podniesionych tytułem ewentualnym zarzutach od drugiego do czwartego skarżąca utrzymuje, że hipotetyczna pomoc państwa była zgodna z rynkiem wewnętrznym na podstawie komunikatu Komisji w sprawie stosowania reguł Unii Europejskiej w dziedzinie pomocy państwa w odniesieniu do rekompensaty z tytułu usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym (Dz.U. 2012, C 8, s. 15) i decyzji Komisji 2012/21/UE z dnia 20 grudnia 2011 r. w sprawie stosowania art. 106 ust. 2 TFUE do pomocy państwa w formie rekompensaty z tytułu świadczenia usług publicznych, przyznawanej przedsiębiorstwom zobowiązanym do wykonywania usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym (Dz.U. 2012, L 7, s. 3) (zarzut drugi), że Komisja naruszyła ciążący na niej obowiązek uzasadnienia w odniesieniu do określenia kwoty podlegającej odzyskaniu (zarzut trzeci) i że stwierdzona w zaskarżonej decyzji pomoc państwa jest w każdym wypadku przedawniona (zarzut czwarty).

W przedmiocie zarzutu pierwszego, zgodnie z którym Komisja popełniła oczywisty błąd w ocenie oraz naruszyła prawo, uznając, że korzystanie przez skarżącą z niektórych obiektów wymienionych w załączniku 10 po upływie przewidzianego w tym załączniku terminu ich demontażu stanowiło korzyść

17 W ramach zarzutu pierwszego, podzielonego na trzy części, skarżąca zmierza w istocie do podważenia przeprowadzonej przez Komisję w motywach 82–96 zaskarżonej decyzji analizy dotyczącej pojęcia „korzyści gospodarczej” w rozumieniu art. 107 ust. 1 TFUE. W części pierwszej skarżąca utrzymuje, że Komisja niesłusznie wykluczyła mechanizm rekompensaty zastosowany przez miasto Brukselę w celu zachowania równowagi gospodarczej umowy z 1984 r. (zwany dalej „mechanizmem rekompensaty z tytułu umowy z 1984 r.”). W części drugiej skarżąca utrzymuje, że Komisja przyjęła błędny scenariusz alternatywny, uznając, że opłaty z tytułu najmu

i podatki należało pobierać w odniesieniu do obiektów wymienionych w załączniku 10 i utrzymywanych po upływie przewidzianego w tym załączniku terminu ich demontażu. W części trzeciej skarżąca utrzymuje, że Komisja błędnie zakwalifikowała umowę z 1984 r. jako umowę o charakterze „czysto handlowym", odmawiając tym samym zastosowania kryteriów określonych w orzecznictwie, u podstaw którego leży wyrok z dnia 24 lipca 2003 r., Altmark Trans i Regierungspräsidium Magdeburg (C-280/00, EU:C:2003:415).

W przedmiocie części pierwszej, zgodnie z którą Komisja niesłusznie wykluczyła mechanizm rekompensaty z tytułu umowy z 1984 r.

18 W ramach pierwszej części zarzutu pierwszego skarżąca podnosi, że po pierwsze, negując znaczenie mechanizmu rekompensaty z tytułu umowy z 1984 r., Komisja nie uwzględniła praktycznych i prawnych realiów, w jakich zawiera się długoterminowe umowy o świadczenie usług użyteczności publicznej w Belgii, po drugie, wspomniany mechanizm rekompensaty, oparty na spoczywającym na mieście Brukseli obowiązku zachowania równowagi gospodarczej umowy z 1984 r., wyklucza siłą rzeczy możliwość przyznania jej korzyści, po trzecie, Komisja naruszyła prawo, powołując się na wyrok z dnia 26 października 2016 r., Orange/Komisja (C-211/15 P, EU:C:2016:798) oraz orzecznictwo, u podstaw którego leży wyrok z dnia 24 lipca 2003 r., Altmark Trans i Regierungspräsidium Magdeburg (C-280/00, EU:C:2003:415), bez uwzględnienia mechanizmu rekompensaty z tytułu umowy z 1984 r., po czwarte, negując znaczenie tego mechanizmu ze względu na to, że skarżąca „sama" zgodziła się usunąć, na żądanie miasta Brukseli, niektóre obiekty wymienione w załączniku 10, Komisja zlekceważyła obiektywny charakter pojęcia „pomocy państwa", a po piąte, brak dodatkowej dokumentacji dotyczącej mechanizmu rekompensaty z tytułu umowy z 1984 r. nie pozwala uznać, że miasto Bruksela nie zachowywało się tak, jak postąpiłby podmiot gospodarczy, ani wykazać istnienia korzyści, ponieważ umowy tego rodzaju są zazwyczaj dotknięte takim brakiem, a wcześniejsze formalne pismo nadające kształt mechanizmowi rekompensaty z tytułu umowy z 1984 r. nie było przewidziane ani w przepisach prawa, ani w treści umowy.

19 Komisja i interwenient nie zgadzają się z argumentacją skarżącej.

20 Należy przypomnieć, że zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Trybunału uznanie danego środka za „pomoc państwa" w rozumieniu art. 107 ust. 1 TFUE jest uzależnione od spełnienia czterech przesłanek, a mianowicie: że ma miejsce interwencja państwa lub przy użyciu zasobów państwowych, że interwencja ta może wywierać wpływ na wymianę handlową między państwami członkowskimi, że przyznaje ona beneficjentowi selektywną korzyść i że zakłóca ona konkurencję lub grozi jej zakłóceniem. Ponadto wymaga się, aby korzyść tę można było przypisać państwu (zob. wyrok z dnia 25 stycznia 2022 r., Komisja/European Food i in., C-638/19 P, EU:C:2022:50, pkt 121 i przytoczone tam orzecznictwo).

21 Co się tyczy pojęcia „pomocy", z orzecznictwa wynika, że obejmuje ono nie tylko świadczenia pozytywne, takie jak subwencje, lecz również interwencje, które w różnych formach zmniejszają ciężary spoczywające normalnie na budżecie przedsiębiorstwa i które tym samym, nie będąc subwencjami w ścisłym rozumieniu tego słowa, mają taki sam charakter i identyczne skutki (zob. wyrok z dnia 11 września 2014 r., Grecja/Komisja, T-425/11, EU:T:2014:768, pkt 39 i przytoczone tam orzecznictwo).

22 I tak orzeczono, że środek, w drodze którego władze publiczne przyznają niektórym przedsiębiorstwom zwolnienie z obciążeń finansowych, co wprawdzie nie jest związane z przekazaniem zasobów państwowych, ale stawia beneficjentów w korzystniejszej sytuacji

finansowej niż innych podatników, stanowi pomoc państwa w rozumieniu art. 107 ust. 1 TFUE (zob. analogicznie wyrok z dnia 11 września 2014 r., Grecja/Komisja, T-425/11, EU:T:2014:768, pkt 40 i przytoczone tam orzecznictwo).

23 W rozumieniu art. 107 ust. 1 TFUE za korzyć uznaje się korzyść gospodarczą, jakiej przedsiębiorstwo nie mogłoby uzyskać w normalnych warunkach rynkowych, to znaczy w braku interwencji państwa (zob. podobnie wyrok z dnia 29 kwietnia 1999 r., Hiszpania/Komisja, C-342/96, EU:C:1999:210, pkt 41).

24 Ponadto pojęcie „korzyści" nierozłącznie związane z uznaniem środka za pomoc państwa ma obiektywny charakter niezależnie od motywacji twórców danego środka. Tym samym charakter celów realizowanych przez środki państwowe oraz ich uzasadnienie nie mają żadnego wpływu na uznanie ich za pomoc państwa. Artykuł 107 ust. 1 TFUE nie wprowadza bowiem rozróżnienia interwencji państwa według ich przyczyn lub celów, lecz definiuje je ze względu na ich skutki (zob. wyrok z dnia 25 stycznia 2022 r., Komisja/European Food i in., C-638/19 P, EU:C:2022:50, pkt 122 i przytoczone tam orzecznictwo).

25 Co się tyczy mechanizmu rekompensaty z tytułu umowy z 1984 r., w pierwszej kolejności należy stwierdzić, że okoliczność, iż utrzymywanie i eksploatacja niektórych obiektów wymienionych w załączniku 10 po upływie przewidzianego w tym załączniku terminu ich demontażu miały na celu zrekompensowanie domniemanej niekorzystnej sytuacji, w jakiej została postawiona skarżąca w efekcie wcześniejszego wycofania pewnej liczby obiektów wymienionych w załączniku 10, co zostało ponoć narzucone przez miasto Brukselę, i że ów mechanizm rekompensaty był zgodny z praktycznymi i prawnymi realiami, w jakich zawiera się długoterminowe umowy o świadczenie usług użyteczności publicznej w Belgii, nie oznacza, iż rzeczony mechanizm nie może stanowić pomocy państwa.

26 Jak bowiem wynika z orzecznictwa przytoczonego w pkt 24 powyżej, pojęcie „pomocy państwa" jest obiektywnym pojęciem prawnym zdefiniowanym bezpośrednio w art. 107 ust. 1 TFUE, który nie wprowadza rozróżnienia interwencji państwa według ich przyczyn lub celów, lecz definiuje je ze względu na ich skutki. W konsekwencji okoliczność, że celem środka państwowego było zachowanie równowagi gospodarczej umowy z 1984 r. lub że cel ten był zgodny z zasadami prawa krajowego, nie pozwala na wykluczenie ab initio możliwości uznania takiego środka za „pomoc państwa".

27 To samo odnosi się do argumentu skarżącej, zgodnie z którym, negując znaczenie mechanizmu rekompensaty z tytułu umowy z 1984 r. ze względu na to, że „sama" zgodziła się usunąć, na żądanie miasta Brukseli, niektóre obiekty wymienione w załączniku 10, Komisja zlekceważyła obiektywny charakter pojęcia „pomocy państwa".

28 W drugiej kolejności należy stwierdzić, że wbrew temu, co twierdzi skarżąca, konsekwencją dalszej eksploatacji niektórych obiektów wymienionych w załączniku 10 po upływie przewidzianego w tym załączniku terminu ich demontażu, bez uiszczania opłaty z tytułu najmu ani podatku na rzecz miasta Brukseli, było zmniejszenie tych obciążeń, które w przeciwnym wypadku obciążyłyby jej budżet.

29 Strony są bowiem zgodne co do tego, że po zawarciu umowy z 1999 r. skarżąca mogła zainstalować i eksploatować na terenie miasta Brukseli obiekty małej architektury wyłącznie na warunkach przewidzianych w rzeczonej umowie, zgodnie z którymi musiała uiszczać opłatę z tytułu najmu i podatki. Zgodnie z załącznikiem 10, w drodze odstępstwa od postanowień umowy

z 1999 r., obiekty wymienione w tym załączniku mogły być nadal wykorzystywane przez skarżącą na warunkach przewidzianych w umowie z 1984 r., to znaczy bez uiszczania opłaty z tytułu najmu ani podatku, lecz wyłącznie do dnia upływu przewidzianych w tym załączniku terminów demontażu. Po tych datach owe obiekty miały zostać zastąpione nowymi obiektami określonymi w umowie z 1999 r., a zatem podlegającymi obowiązkowi uiszczania podatków i opłat z tytułu najmu.

30 Wynika z tego, że dalsze wykorzystywanie niektórych obiektów wymienionych w załączniku 10 na warunkach ustanowionych w umowie z 1984 r. po upływie terminów demontażu przewidzianych w tym załączniku pozwoliło skarżącej uniknąć instalowania i eksploatacji nowych obiektów objętych umową z 1999 r., a w konsekwencji uiszczania opłat z tytułu najmu i podatków, które zgodnie z tą ostatnią umową musiałaby ona uiszczać. Ponadto z motywu 49 zaskarżonej decyzji wynika, że eksploatacja niektórych obiektów wymienionych w załączniku 10 nie mogła być kontynuowana po upływie przewidzianego w tym załączniku terminu bez zgody miasta Brukseli.

31 Ponadto należy stwierdzić w tym względzie, że jak wynika z pkt 11 powyżej, wyrokiem z dnia 29 kwietnia 2016 r. cour d'appel de Bruxelles (sąd apelacyjny w Brukseli) orzekł, że skarżąca nie respektowała przewidzianych w załączniku 10 terminów demontażu w odniesieniu do niektórych obiektów wymienionych w tym załączniku, że nie uzyskała wyraźnego zezwolenia miasta Brukseli na przeprowadzenie „zamiany" nośników reklamowych i że w związku z tym eksploatowała bez żadnego tytułu prawnego pewną liczbę tych obiektów stanowiących własność publiczną miasta Brukseli.

32 Prawdą jest, iż skarżąca uważa, że wyrok cour d'appel de Bruxelles (sądu apelacyjnego w Brukseli) z dnia 29 kwietnia 2016 r. nie może zostać uwzględniony w ramach niniejszego postępowania, ponieważ miasto Bruksela nie było stroną w tej sprawie i w związku z tym nie mogło potwierdzić przed sądem krajowym istnienia mechanizmu rekompensaty z tytułu umowy z 1984 r.

33 Argument ten nie może zostać uwzględniony. Jak bowiem słusznie wskazuje Komisja i czemu skarżąca nie zaprzeczyła, z treści wyroku cour d'appel de Bruxelles (sądu apelacyjnego w Brukseli) z dnia 29 kwietnia 2016 r. wynika, że miasto Bruksela zostało wezwane do udziału w sprawie i miało możliwość przedstawienia uwag. Ponadto, jak wynika z zaskarżonej decyzji, w ramach postępowania poprzedzającego wniesienie skargi miasto Bruksela nie zakwestionowało skutków tego wyroku.

34 W trzeciej kolejności – skarżąca niesłusznie podnosi, że Komisja nie mogła oprzeć się w motywach 87–89 zaskarżonej decyzji na pkt 41–44 wyroku z dnia 26 lutego 2015 r., Orange/Komisja (T-385/12, niepublikowanego, EU:T:2015:117) ze względu na to, że sformułowane tam wnioski Sądu odnoszą się do konkretnych okoliczności faktycznych sporu.

35 W pkt 43 wyroku z dnia 26 lutego 2015 r., Orange/Komisja (T-385/12, niepublikowanego, EU:T:2015:117) orzeczono, że tylko w zakresie, w jakim rozpatrywane działanie państwa należy uważać za wynagrodzenie za świadczenia realizowane przez przedsiębiorstwa, na których spoczywa obowiązek świadczenia usług w ogólnym interesie gospodarczym, w celu wykonania zobowiązań z zakresu usług publicznych, zgodnie z kryteriami ustanowionymi przez Trybunał w orzecznictwie, u podstaw którego leży wyrok z dnia 24 lipca 2003 r., Altmark Trans i Regierungspräsidium Magdeburg (C-280/00, EU:C:2003:415), owo działanie nie jest objęte zakresem art. 107 ust. 1 TFUE. Tym samym Sąd nie zamierzał ograniczyć zakresu tego stwierdzenia do przypadku rozpatrywanego we wspomnianym wyroku. Ponadto argument oparty na tym, że w niniejszej sprawie należy uwzględnić ukształtowanie stosunków umownych, nie

znajduje oparcia w faktach, ponieważ – jak wynika z pkt 31 powyżej – wyrokiem z dnia 29 kwietnia 2016 r. cour d'appel de Bruxelles (sąd apelacyjny w Brukseli) orzekł, że skarżąca nie uzyskała wyraźnego zezwolenia miasta Brukseli na przeprowadzenie „zamiany" nośników reklamowych.

36 Wniosku tego nie może podważyć argumentacja skarżącej, zgodnie z którą porównanie z orzecznictwem, u podstaw którego leży wyrok z dnia 24 lipca 2003 r., Altmark Trans i Regierungspräsidium Magdeburg (C-280/00, EU:C:2003:415) jest bez znaczenia dla sprawy, ponieważ nie była ona zobowiązana do zapłaty podatków i opłat z tytułu najmu oraz nie mogło być mowy o przeniesieniu zasobów państwowych. W motywach 87–89 zaskarżonej decyzji Komisja powołała się bowiem na orzecznictwo leżące u podstaw wyroku z dnia 24 lipca 2003 r., Altmark Trans i Regierungspräsidium Magdeburg (C-280/00, EU:C:2003:415), w odniesieniu do ustalenia korzyści, a nie w celu zbadania przeniesienia zasobów państwowych. Zresztą w ramach trzeciej części zarzutu pierwszego sama skarżąca powołuje się na to orzecznictwo, twierdząc, że określone w nim przesłanki mają zastosowanie w niniejszej sprawie.

37 W czwartej kolejności, jeśli chodzi o podważenie przez skarżącą zawartego w motywach 94 i 95 zaskarżonej decyzji wniosku Komisji, zgodnie z którym mechanizm rekompensaty z tytułu umowy z 1984 r. nie mógł zostać uznany za normalne zachowanie podmiotu gospodarczego działającego w warunkach gospodarki rynkowej, należy – nawet przy założeniu, że zachowanie miasta Brukseli w niniejszej sprawie mogło zostać zbadane – przypomnieć, iż zgodnie z orzecznictwem w celu ustalenia, czy dany środek państwowy stanowi pomoc, należy ocenić, czy w podobnych okolicznościach podmiot działający w warunkach gospodarki rynkowej, którego rozmiar jest porównywalny z rozmiarem podmiotów zarządzających sektorem publicznym, mógłby być skłonny do podjęcia podobnej decyzji, a mianowicie wyrównania w podobny sposób domniemanej szkody wyrządzonej kontrahentowi w związku z wykonywaniem spoczywających na nim zobowiązań umownych (zob. podobnie wyrok z dnia 13 grudnia 2018 r., Ryanair i Airport Marketing Services/Komisja, T-165/15, EU:T:2018:953, pkt 140). Ponadto konieczne jest, aby obiektywne i możliwe do zweryfikowania okoliczności wskazywały jasno, że dane państwo członkowskie przed lub równocześnie z przyznaniem korzyści gospodarczej wydało decyzję o zrekompensowaniu, za pomocą rzeczywiście wdrożonego środka, domniemanej szkody wyrządzonej kontrahentowi w związku z wykonywaniem spoczywających na nim zobowiązań umownych (zob. podobnie wyrok z dnia 5 czerwca 2012 r., Komisja/EDF, C-124/10 P, EU:C:2012:318, pkt 82, 83).

38 W tym względzie należy w pierwszej kolejności stwierdzić, że żaden z przedstawionych przed Komisją dowodów nie pozwala stwierdzić, że miasto Bruksela przeprowadziło analizę rzeczywistej utraty przez skarżącą zysku w związku z przedwczesnym usunięciem niektórych obiektów wymienionych w załączniku 10, którą to utratę miał wyrównać mechanizm rekompensaty z tytułu umowy z 1984 r., oraz korzyści, jaką można było uzyskać dzięki utrzymaniu innych obiektów wymienionych w tym załączniku.

39 W drugiej kolejności – z akt sprawy nie wynika wcale, że miasto Bruksela wprowadzało w życie mechanizm rekompensaty z tytułu umowy z 1984 r. W tym względzie w trakcie postępowania wyjaśniającego przed Komisją władze belgijskie wskazały zresztą, że występowała nierównowaga pomiędzy liczbą obiektów wymienionych w załączniku 10, które zdemontowano przedwcześnie, a liczbą obiektów, które utrzymano po upływie przewidzianego w tym załączniku terminu demontażu, oraz że domniemana rekompensata udzielona na w ramach mechanizmu rekompensaty z tytułu umowy z 1984 r. wykraczała poza to, co było konieczne do zaradzenia niekorzystnej sytuacji, w której miała znaleźć się skarżąca (motywy 85 i 89 zaskarżonej decyzji).

40 W trzeciej kolejności, jeśli chodzi o argumentację skarżącej, zgodnie z którą brak dodatkowej dokumentacji towarzyszącej mechanizmowi rekompensaty z tytułu umowy z 1984 r. nie pozwala uznać, że miasto Bruksela nie zachowało się jak podmiot gospodarczy, ani wykazać istnienia korzyści, ponieważ umowy tego rodzaju są zazwyczaj dotknięte takim brakiem, a wcześniejsze formalne pismo nadające kształt mechanizmowi rekompensaty z tytułu umowy z 1984 r. nie było przewidziane ani w przepisach prawa, ani w treści umowy, wystarczy przypomnieć, że – jak stwierdzono w pkt 31 powyżej – w wyroku z dnia 29 kwietnia 2016 r. cour d'appel de Bruxelles (sąd apelacyjny w Brukseli) orzekł, że skarżąca nie respektowała przewidzianych w załączniku 10 terminów demontażu w odniesieniu do niektórych obiektów wymienionych w tym załączniku, że nie uzyskała wyraźnego zezwolenia miasta Brukseli na przeprowadzenie „zamiany" nośników reklamowych i że w związku z tym wykorzystywała bez żadnego tytułu prawnego pewną liczbę tych obiektów stanowiących własność publiczną miasta Brukseli.

41 Ponadto należy w każdym wypadku stwierdzić, że – jak słusznie wskazuje Komisja – niezależnie od kwestii, czy sformalizowanie na piśmie mechanizmu rekompensaty z tytułu umowy z 1984 r. było konieczne w świetle prawa belgijskiego lub wspomnianej umowy, rzeczony mechanizm rekompensaty nie zwalniał organów krajowych z obowiązku przeprowadzenia analizy istnienia i zakresu ewentualnej szkody, którą skarżąca miała ponieść z powodu przedwczesnego demontażu niektórych obiektów wymienionych w załączniku 10 i którą ów mechanizm miał wyrównać w celu zachowania równowagi gospodarczej na gruncie umowy z 1984 r., i to przed ustanowieniem owego mechanizmu. Taka analiza była bowiem niezbędna do zweryfikowania, czy środek przyznany przez organ krajowy był zgodny z wymogami prawa Unii Europejskiej, a w szczególności wymogami wynikającymi z art. 107 ust. 1 TFUE.

42 W świetle wszystkich powyższych rozważań należy stwierdzić, że Komisja słusznie uznała, iż utrzymanie i eksploatowanie przez skarżącą niektórych obiektów wymienionych w załączniku 10 po terminie demontażu przewidzianym we wskazanym załączniku stanowiło korzyść gospodarczą w rozumieniu art. 107 ust. 1 TFUE, nawet jeśli utrzymanie tych obiektów stanowiło mechanizm rekompensaty z tytułu umowy z 1984 r.

43 Część pierwszą zarzutu pierwszego należy zatem oddalić.

W przedmiocie części drugiej, zgodnie z którą Komisja popełniła oczywisty błąd w ocenie i naruszyła prawo, uznając, że skarżąca zaoszczędziła na opłatach z tytułu najmu i podatkach, co jest równoznaczne z uzyskaniem przez nią korzyści

44 W ramach tej części zarzutu skarżąca kwestionuje w istocie motyw 132 zaskarżonej decyzji, w którym Komisja uznała, że obliczenie kwoty pomocy niezgodnej z rynkiem wewnętrznym powinno zostać dokonane, w odniesieniu do każdego z obiektów wymienionych w załączniku 10 i utrzymanych po przewidzianym w tym załączniku terminie demontażu, po dniu 15 września 2001 r., przy czym za punkt odniesienia należało przyjąć opłaty z tytułu najmu należne na podstawie umowy z 1999 r. i podatki mające powszechne zastosowanie do nośników reklamowych między datą demontażu przewidzianą w załączniku 10 (jeżeli data ta przypadała po dniu 15 września 2001 r.) lub dniem 15 września 2001 r. (jeżeli data ta przypadała przed dniem 15 września 2001 r.) a dniem, w którym demontaż rzeczywiście miał miejsce. W tym ostatnim względzie Komisja wskazała, że obliczenia należało dokonać na podstawie art. 3–5 rozporządzenia podatkowego miasta Brukseli z dnia 17 października 2001 r., art. 4–7 rozporządzenia podatkowego miasta Brukseli z dnia 18 grudnia 2006 r. oraz art. 4–6 rozporządzeń podatkowych miasta Brukseli z dnia 17 grudnia 2007 r., z dnia 15 grudnia 2008 r., z dnia 9 listopada 2009 r., z dnia 20 grudnia 2010 r. i z dnia 5 grudnia 2011 r.

– *W przedmiocie zastrzeżenia dotyczącego niepobranych opłat z tytułu najmu*

45 W odniesieniu do niepobranych opłat z tytułu najmu skarżąca podnosi, że skoro miasto Bruksela ustanowiło mechanizm rekompensaty z tytułu umowy z 1984 r. w celu zachowania równowagi gospodarczej tej umowy, to obiekty wymienione w załączniku 10 i utrzymane po upływie przewidzianego w tym załączniku terminu demontażu były objęte warunkami ustanowionymi w tej umowie. Tymczasem z uwagi na to, że umowa z 1984 r. nie przewidywała żadnej opłaty z tytułu najmu czy użytkowania ani opłat licencyjnych, miasto Bruksela nie utraciło zysku w postaci przychodów z opłat z tytułu najmu.

46 W uwagach w przedmiocie uwag interwenienta skarżąca dodaje, że nawet przy założeniu, iż miasto Bruksela może żądać od niej jakiejkolwiek kwoty za korzystanie z jego własności publicznej, jedynym możliwym do zastosowanie reżimem prawnym byłby ten przewidziany w rozporządzeniu podatkowym z dnia 17 października 2001 r., które reguluje w szczególności sytuację obiektów małej architektury zainstalowanych bez zezwolenia na drodze publicznej w celach komercyjnych. W związku z tym w odniesieniu do każdego z obiektów wymienionych w załączniku 10 i utrzymanych po upływie przewidzianego w tym załączniku terminu demontażu powstawał obowiązek uiszczania nie tyle opłaty z tytułu najmu, ale raczej rocznej opłaty z tytułu korzystania z własności publicznej, której kwota jest nieznaczna (223,20 EUR za każdy obiekt małej architektury).

47 Komisja i interwenient nie zgadzają się z argumentami skarżącej.

48 W tym względzie należy przypomnieć, jak wskazano w pkt 29 i 30 powyżej, że po wejściu w życie umowy z 1999 r. skarżąca mogła zainstalować i eksploatować na terenie miasta Brukseli obiekty małej architektury, w tym te, które mogły być wykorzystane w celach reklamowych, wyłącznie na warunkach przewidzianych w owej umowie, zgodnie z którą była ona zobowiązana do uiszczania opłaty z tytułu najmu i podatków.

49 Tymczasem w świetle orzecznictwa przytoczonego w pkt 22 powyżej, zważywszy, że jednym z warunków przewidzianych w umowie z 1999 r. było uiszczanie opłat z tytułu najmu, Komisja słusznie uznała, że eksploatowanie przez skarżącą niektórych obiektów wymienionych w załączniku 10 po upływie przewidzianego w tym załączniku terminu demontażu, bez uiszczania żadnych opłat z tytułu najmu na rzecz miasta Brukseli, stanowiło korzyść przyznaną z zasobów państwowych w rozumieniu art. 107 ust. 1 TFUE.

50 Zastrzeżenie to należy zatem oddalić jako bezzasadne.

– *W przedmiocie zastrzeżenia dotyczącego niepobranych podatków*

51 W odniesieniu do niepobranych podatków skarżąca utrzymuje, że Komisja w nieprawidłowy sposób określiła system odniesienia. W tym względzie skarżąca wysuwa szereg argumentów. Po pierwsze, podnosi ona, że w braku jednolitego systemu podatkowego na terytorium kraju, a nawet na terytorium Regionu Stołecznego Brukseli, rozporządzenia podatkowe przyjęte przez miasto Bruksela nie mogły stanowić systemu odniesienia. W związku z tym okoliczność, że skarżąca nie musiała płacić podatków od obiektów małej architektury eksploatowanych w celach reklamowych na terenie miasta Brukseli, byłaby równoznaczna z przysporzeniem korzyści jedynie w przypadku wykazania, że we wszystkich innych gminach w Belgii, w których interwenient eksploatował obiekty małej architektury w celach reklamowych, uiszczał on podatek od tych obiektów ustalony według tej samej stawki i od wszystkich obiektów małej architektury

eksploatowanych w celach reklamowych. Po drugie, skarżąca utrzymuje, że umowy z 1984 r. i z 1999 r. nie są objęte rozporządzeniem podatkowym z dnia 17 października 2001 r. W tym kontekście skarżąca powołuje się na dwa wyroki tribunal de première instance francophone de Bruxelles (francuskojęzycznego sądu pierwszej instancji w Brukseli) z dnia 4 listopada 2016 r., potwierdzające, że nie była ona zobowiązana do uiszczania lokalnych podatków od reklam w odniesieniu do umowy z 1999 r. Po trzecie, podnosi ona, że do umowy z 1984 r. i do umowy z 1999 r. ma zastosowanie zasada wzajemności.

52 Komisja i interwenient nie zgadzają się z argumentacją skarżącej.

53 Po pierwsze, co się tyczy argumentacji skarżącej dotyczącej systemu odniesienia mającego zastosowanie w niniejszej sprawie, należy zaznaczyć, że jeśli argumentacja ta ma być interpretowana jako odnosząca się do selektywnego charakteru środka, to należy ją oddalić, ponieważ w sytuacji gdy chodzi o środek indywidualny, taki jak ten, o którym mowa w niniejszej sprawie, domniemywa się, że korzyść gospodarcza ma charakter selektywny (zob. podobnie wyrok z dnia 4 czerwca 2015 r., Komisja/MOL, C-15/14 P, EU:C:2015:362, pkt 60).

54 W każdym wypadku należy stwierdzić, że Komisja nie popełniła błędu w ocenie, gdy przyjęła jako system odniesienia rozporządzenia podatkowe miasta Brukseli, ponieważ w trakcie postępowania poprzedzającego wniesienie skargi władze belgijskie nie zakwestionowały, że rozporządzenia te stanowią referencyjny system podatkowy dotyczący opodatkowania eksploatacji nośników reklamowych na terenie miasta Brukseli.

55 Po drugie, wbrew temu, co twierdzi skarżąca, eksploatacja niektórych obiektów wymienionych w załączniku nr 10 po upływie przewidzianego w tym załączniku terminu demontażu była objęta zakresem regulacji rozporządzenia podatkowego z dnia 17 października 2001 r., a nieuiszczanie podatków faktycznie skutkowało zmniejszeniem obciążeń dla jej budżetu.

56 Z odpowiednich przepisów rozporządzeń podatkowych miasta Brukseli przytoczonych w zaskarżonej decyzji wynika bowiem, że na mocy rozporządzenia podatkowego z dnia 17 października 2001 r. nałożono podatek od reklam o charakterze tymczasowym zamieszczanych w przestrzeni publicznej w latach podatkowych 2002–2006. Rozporządzenie to przewidywało zwolnienie z podatku w odniesieniu do ogłoszeń publikowanych przez miasto Bruksela lub przez podmioty, które zostały utworzone przez to miasto, są przez nie finansowane lub jemu podporządkowane. Miasto Bruksela przyjęło następnie rozporządzenie podatkowe z dnia 18 grudnia 2006 r., które przewidywało taki sam podatek i takie samo zwolnienie w odniesieniu do roku podatkowego 2007. Począwszy od roku podatkowego 2008 miasto Bruksela uchwalało specjalny podatek od nośników reklamowych, na mocy rozporządzeń podatkowych z dnia 17 grudnia 2007 r., z dnia 15 grudnia 2008 r., z dnia 9 listopada 2009 r., z dnia 20 grudnia 2010 r. i z dnia 5 grudnia 2011 r.

57 Z zaskarżonej decyzji wynika również, że w uwagach na piśmie z dnia 20 czerwca 2016 r., w odpowiedzi na pytania zadane przez Komisję w piśmie z dnia 15 kwietnia 2016 r., władze belgijskie wskazały, że początkowo miasto Bruksela uznawało, na podstawie przewidzianego w rozporządzeniu podatkowym z dnia 17 października 2001 r. zwolnienia z podatku odnoszącego się do ogłoszeń publikowanych przez miasto, że objęte umową z 1999 r. obiekty małej architektury wykorzystywane do celów reklamowych nie podlegają opodatkowaniu, jako że należały one do miasta Brukseli. W związku z tym miasto to nie pobierało kwot odpowiadających tym podatkom w odniesieniu do lat podatkowych 2002–2009.

58 Jednakże – jak wskazały władze belgijskie w uwagach na piśmie z dnia 20 lutego 2017 r., przedstawionych w odpowiedzi na dodatkowe pytania skierowane do nich przez Komisję w dniu 14 lutego 2017 r. – miasto Bruksela nigdy samodzielnie nie eksploatowało obiektów małej architektury w celach reklamowych, a jego własnością były wyłącznie obiekty małej architektury objęte umową z 1999 r.

59 Ponadto władze belgijskie wskazały, że miasto Bruksela stwierdziło później, iż zwolnienie z podatków obiektów małej architektury eksploatowanych w celach reklamowych wyłącznie dlatego, że były one własnością miasta Brukseli, chociaż miasto ich nie eksploatowało, było niesprawiedliwe względem podmiotów eksploatujących inne nośniki reklamowe. Miasto podjęło decyzję o pobraniu podatków od podlegających warunkom umowy z 1999 r. obiektów małej architektury eksploatowanych w celach reklamowych, przy czym pierwsze pobory miały miejsce w 2011 r. i dotyczyły roku podatkowego 2009.

60 Wszystkie te okoliczności dowodzą zaś, że zwolnienie z podatków zastosowane przez miasto Bruksela w odniesieniu do obiektów wymienionych w załączniku 10 i utrzymanych po upływie przewidzianego w tym załączniku terminu demontażu było konsekwencją zastosowania do tych obiektów zwolnienia z podatków przewidzianego w rozporządzeniach podatkowych w odniesieniu do ogłoszeń miasta Brukseli, nawet jeśli miasto to nie eksploatowało rzeczonych obiektów ani nie było ich właścicielem.

61 W konsekwencji Komisja słusznie uznała, że rozporządzenia podatkowe przyjmowane przez miasto Bruksela począwszy od 2001 r. powinny były mieć zastosowanie do obiektów wymienionych w załączniku 10 i utrzymywanych po upływie terminu ich demontażu oraz że zwolnienie stosowane przez miasto Bruksela przed rokiem podatkowym 2009 stanowiło odstępstwo od systemu odniesienia świadczące o przyznaniu przez miasto Bruksela korzyści, której źródłem były zasoby państwowe.

62 Jak wskazały bowiem same władze belgijskie, o ile rzeczywiście może być uzasadnione zwolnienie z opodatkowania obiektów małej architektury eksploatowanych w celach reklamowych i wykorzystywanych przez miasto Bruksela do jego własnych potrzeb lub do potrzeb podmiotów przez nie utworzonych, finansowanych lub jemu podporządkowanych, o tyle zwolnienie takie nie miało zastosowania, w sytuacji gdy rzeczone obiekty były wykorzystywane w tych samych celach przez osobę trzecią, a w szczególności przez przedsiębiorstwo handlowe prowadzące działalność w sektorze reklamy zewnętrznej.

63 Jeśli chodzi o dwa orzeczenia z dnia 4 listopada 2016 r. wydane przez tribunal de première instance francophone de Bruxelles (francuskojęzyczny sąd pierwszej instancji w Brukseli), stwierdzające, że skarżąca nie była zobowiązana do zapłaty gminnych podatków od reklam w odniesieniu do umowy z 1999 r., należy stwierdzić, że są one pozbawione znaczenia dla kwalifikacji jako pomocy państwa eksploatacji niektórych obiektów wymienionych w załączniku 10 po upływie przewidzianego w tym załączniku terminu ich demontażu. Jak bowiem wskazano w pkt 24 powyżej w odniesieniu do kwestii kwalifikacji środka państwowego jako pomocy, art. 107 TFUE nie wprowadza rozróżnienia interwencji państwa według ich przyczyn lub celów, lecz definiuje je ze względu na ich skutki. Orzeczono zresztą, że środek, w drodze którego władze publiczne przyznają niektórym przedsiębiorstwom zwolnienie z podatków, co wprawdzie nie jest związane z przekazaniem zasobów państwowych, ale stawia beneficjentów w korzystniejszej sytuacji finansowej niż innych podatników, stanowi pomoc państwa w rozumieniu art. 107 ust. 1 TFUE (zob. wyrok z dnia 11 września 2014 r., Grecja/Komisja, T-425/11, EU:T:2014:768, pkt 40 i przytoczone tam orzecznictwo).

64 Po trzecie, co się tyczy argumentów skarżącej dotyczących możliwości zmiany warunków umów z 1984 r. i 1999 r. w przypadku zastosowania podatków, należy stwierdzić, jak słusznie wskazuje Komisja, że zasada przewidująca zmianę umowy ze względów leżących w interesie ogólnym nie może skutkować zobowiązaniem miasta Brukseli do dokonania przeglądu umowy z 1984 r. W art. 7.2 umowa ta przewiduje wyraźnie, że w przypadku zmiany warunków eksploatacji, w tym wprowadzenia nowych przepisów podatkowych, to nie miasto Bruksela powinno z urzędu dokonać przeglądu warunków umowy, ale o dokonanie takiego przeglądu powinna zawnioskować skarżąca. Tymczasem skarżąca nie przedstawiła dowodu na to, że zawnioskowała o zmianę warunków umowy z 1984 r.

65 W świetle całości powyższych rozważań należy stwierdzić, że Komisja nie popełniła błędu w ocenie, gdy uznała, iż skarżąca zaoszczędziła na opłatach z tytułu najmu i podatkach, co oznacza, że uzyskała korzyść. Drugą część zarzutu pierwszego należy zatem oddalić jako bezzasadną.

W przedmiocie części trzeciej, zgodnie z którą umowy z 1984 r. i z 1999 r. nie są umowami o charakterze „czysto handlowym", a przesłanki określone w orzecznictwie, u podstaw którego leży wyrok z dnia 24 lipca 2003 r., Altmark Trans i Regierungspräsidium Magdeburg (C-280/00, EU:C:2003:415), zostały w niniejszej sprawie spełnione

66 W ramach trzeciej części zarzutu pierwszego skarżąca podnosi, że w niniejszej sprawie umowy z 1984 r. i z 1999 r. nie mają charakteru „czysto handlowego" i że mechanizm rekompensaty z tytułu umowy z 1984 r. spełnia cztery przesłanki określone w orzecznictwie, u podstaw którego leży wyrok z dnia 24 lipca 2003 r., Altmark Trans i Regierungspräsidium Magdeburg (C-280/00, EU:C:2003:415). I tak skarżąca twierdzi, że powierzono jej jasno określone zadania z zakresu usług publicznych, że parametry obliczania rzeczonego mechanizmu rekompensaty zostały ustalone wcześniej w obiektywny i przejrzysty sposób, że rekompensata ograniczała się do tego, co było konieczne do pokrycia kosztów związanych z wykonaniem zobowiązań z zakresu usług publicznych, oraz że umowy z lat 1984 i 1999 zostały z nią zawarte po przeprowadzeniu otwartych, przejrzystych i niedyskryminacyjnych procedur przetargowych.

67 Komisja i interwenient nie zgadzają się z argumentacją skarżącej.

68 Na wstępie należy stwierdzić, że skoro zaskarżona decyzja dotyczy wyłącznie utrzymania niektórych obiektów wymienionych w załączniku 10 po upływie przewidzianego w tym załączniku terminu ich demontażu, to analiza przesłanek ustanowionych w orzecznictwie, u podstaw którego leży wyrok z dnia z dnia 24 lipca 2003 r., Altmark Trans i Regierungspräsidium Magdeburg (C-280/00, EU:C:2003:415), odnosi się jedynie do wspomnianego utrzymania, a zatem argumentacja skarżącej dotycząca umowy z 1999 r. jest pozbawiona znaczenia dla sprawy.

69 Co się tyczy przesłanek określonych w orzecznictwie, u podstaw którego leży wyrok z dnia 24 lipca 2003 r., Altmark Trans i Regierungspräsidium Magdeburg (C-280/00, EU:C:2003:415), należy przypomnieć, że w myśl tego orzecznictwa art. 107 ust. 1 TFUE nie obejmuje interwencji państwa uznawanej za rekompensatę stanowiącą świadczenie wzajemne za świadczenia przedsiębiorstw będących beneficjentami wykonane w celu wypełnienia zobowiązań z zakresu usług publicznych, wobec czego podmioty te w rzeczywistości nie czerpią z tego tytułu korzyści finansowych, a zatem interwencja ta nie powoduje ich uprzywilejowania względem przedsiębiorstw z nimi konkurujących.

70 Jednakże aby w konkretnym przypadku można było uniknąć zakwalifikowania takiej rekompensaty jako pomocy państwa, powinny zostać spełnione łącznie następujące cztery przesłanki:

– po pierwsze, przedsiębiorstwo będące beneficjentem musi zostać rzeczywiście obciążone wykonaniem zobowiązań do świadczenia usług publicznych, a zobowiązania te muszą zostać jasno określone;

– po drugie, parametry, na podstawie których obliczona jest kwota rekompensaty, muszą zostać wcześniej ustalone w obiektywny i przejrzysty sposób;

– po trzecie, rekompensata nie może przekraczać kwoty niezbędnej do pokrycia całości lub części kosztów poniesionych w celu wykonania zobowiązań do świadczenia usług publicznych, przy uwzględnieniu związanych z nimi przychodów oraz rozsądnego zysku z tytułu wypełniania tych zobowiązań;

– po czwarte, jeżeli wybór przedsiębiorstwa, któremu powierzono wykonywanie zobowiązań do świadczenia usług publicznych, nie został w danym przypadku dokonany w ramach procedury udzielania zamówień publicznych, poziom koniecznej rekompensaty musi zostać ustalony na podstawie analizy kosztów, jakie przeciętne przedsiębiorstwo, prawidłowo zarządzane i wyposażone w środki transportu odpowiednio do tego, by móc uczynić zadość wymogom stawianym usługom publicznym, poniosłoby na wykonanie takich zobowiązań, przy uwzględnieniu związanych z nimi przychodów oraz rozsądnego zysku osiąganego przy wypełnianiu tych zobowiązań.

71 Z orzecznictwa, u podstaw którego leży wyrok z dnia 24 lipca 2003 r., Altmark Trans i Regierungspräsidium Magdeburg (C-280/00, EU:C:2003:415), wynika, że w tym względzie pierwsza z tych przesłanek dotyczy w istocie ustalania, po pierwsze, czy przedsiębiorstwu będącemu beneficjentem rzeczywiście zostało powierzone zadanie wykonania zobowiązań do świadczenia usług publicznych, i po drugie, czy zobowiązania te zostały jasno określone w prawie krajowym. Za pomocą tej przesłanki realizowany jest cel polegający na zapewnieniu przejrzystości i pewności prawa, co wiąże się z wymogiem spełnienia minimalnych kryteriów dotyczących istnienia aktu lub aktów władzy publicznej, w których określone są w wystarczająco dokładny sposób co najmniej charakter, czas trwania i treść zobowiązań z zakresu usług publicznych ciążących na przedsiębiorstwach, którym powierzono zadanie wykonania tych zobowiązań (wyrok z dnia 20 grudnia 2017 r., Comunidad Autónoma del País Vasco i in./Komisja, od C-66/16 P do C-69/16 P, EU:C:2017:999, pkt 72, 73).

72 W niniejszej sprawie należy w pierwszej kolejności zaznaczyć, że z żadnego dokumentu przedstawionego przez skarżącą nie wynika, by jako usługi świadczone w ogólnym interesie gospodarczym władze belgijskie zdefiniowały montaż i eksploatację obiektów małej architektury takich jak te będące przedmiotem umowy z 1984 r. W drugiej kolejności, jak wynika z analizy przeprowadzonej w pkt 31–33 powyżej, skarżąca nie mogła powoływać się na wyraźne zezwolenie miasta Brukseli na utrzymanie i eksploatację niektórych obiektów wymienionych w załączniku 10 po upływie terminu ich demontażu. W związku z tym należy podkreślić, że nie istnieje żaden akt władzy publicznej, który upoważniałby skarżącą do dokonania demontażu określonych obiektów małej architektury w wykonaniu obowiązku świadczenia usługi publicznej.

73 W świetle powyższego należy stwierdzić, że Komisja nie popełniła błędu w ocenie, gdy stwierdziła, że umowa z 1984 r. była umową o charakterze czysto handlowym, wobec czego nie została spełniona pierwsza z przesłanek określonych w orzecznictwie, u podstaw którego leży wyrok z dnia 24 lipca 2003 r., Altmark Trans i Regierungspräsidium Magdeburg (C-280/00, EU:C:2003:415).

74 Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem wszystkie cztery przesłanki określone w orzecznictwie, u podstaw którego leży wyrok z dnia 24 lipca 2003 r., Altmark Trans i Regierungspräsidium Magdeburg (C-280/00, EU:C:2003:415), muszą być spełnione kumulatywnie, aby możliwe było nieuznawanie za pomoc państwa rekompensaty za wykonanie nałożonych na dany podmiot zobowiązań z zakresu usług publicznych (zob. podobnie wyrok z dnia 1 marca 2017 r., Francja/Komisja, T-366/13, niepublikowany, EU:T:2017:135, pkt 79 i przytoczone tam orzecznictwo). Wynika z tego, że fakt, iż jedna z tych przesłanek nie została spełniona, wystarczy do stwierdzenia istnienia korzyści, a zatem do uznania rozpatrywanej rekompensaty za pomoc (wyrok z dnia 11 lipca 2018 r., Buonotourist/Komisja, T-185/15, niepublikowany, EU:T:2018:430, pkt 132).

75 Z całości powyższych rozważań wynika, że trzecią część zarzutu pierwszego należy oddalić.

76 W tym stanie rzeczy należy stwierdzić, że Komisja nie popełniła błędu w ocenie, gdy uznała, że utrzymanie i eksploatacja niektórych obiektów wymienionych w załączniku 10 po upływie przewidzianego w tym załączniku terminu ich demontażu stanowiły korzyść i że zarzut pierwszy jest bezzasadny.

W przedmiocie zarzutu drugiego, zgodnie z którym hipotetyczna pomoc państwa byłaby zgodna z rynkiem wewnętrznym na podstawie komunikatu Komisji w sprawie stosowania reguł Unii Europejskiej w dziedzinie pomocy państwa w odniesieniu do rekompensaty z tytułu usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym oraz decyzji 2012/21

77 Skarżąca podnosi, że Komisja naruszyła prawo i popełniła błąd w ocenie, ponieważ nawet przy założeniu, że mechanizm rekompensaty z tytułu umowy z 1984 r. mógłby zostać uznany za pomoc państwa, powinna ona była, w świetle szerokich uprawnień dochodzeniowych, które zostały jej powierzone, przyjąć, że art. 106 ust. 2 TFUE jest w pełni skuteczny.

78 Komisja i interwenient nie zgadzają się z argumentacją skarżącej.

79 Na wstępie należy stwierdzić, że w ramach zarzutu drugiego skarżąca zmierza do zakwestionowania przeprowadzonej przez Komisję analizy zgodności pomocy z rynkiem wewnętrznym. Skarżąca twierdzi, że – wbrew temu, co wskazano w motywie 126 zaskarżonej decyzji – Komisja powinna była zbadać z urzędu możliwość zastosowania art. 106 ust. 2 TFUE do rozpatrywanego środka oraz że ze względu na to, iż tego nie uczyniła, naruszyła ona prawo i popełniła błąd w ocenie.

80 W tym względzie należy stwierdzić, że w odniesieniu do badania zgodności pomocy z rykiem wewnętrznym w toku formalnego postępowania wyjaśniającego dane państwo członkowskie i zainteresowane strony mogą kwestionować wstępne rozumowanie Komisji odnoszące się do tej kwestii. Państwo członkowskie oraz, w mniejszym stopniu, zainteresowane strony są ogólnie lepiej umiejscowione, aby wykazać istnienie celu interesu ogólnego, który był realizowany na etapie

przyjmowania spornego środka, co pozwoliłoby na uznanie tego środka w całości lub w części za zgodny z rynkiem wewnętrznym (zob. podobnie wyrok z dnia 30 kwietnia 2019 r., UPF/Komisja, T-747/17, EU:T:2019:271, pkt 128).

81 W konsekwencji ponieważ – jak stwierdzono w motywie 126 zaskarżonej decyzji – w toku postępowania wyjaśniającego przed Komisją władze belgijskie w żadnym momencie nie przedstawiły argumentu mającego na celu wykazanie, że w niniejszej sprawie zastosowanie ma jedno z odstępstw przewidzianych w art. 106 ust. 2 TFUE, skarżąca nie może zarzucać Komisji, że nie zbadała z urzędu zgodności mechanizmu rekompensaty z tytułu umowy z 1984 r. ze wspomnianym artykułem.

82 Należy zatem stwierdzić, że Komisja słusznie uznała, iż nie można powoływać się na odstępstwo, o którym mowa w art. 106 ust. 2 TFUE. W związku z tym zarzut drugi należy oddalić jako bezzasadny.

W przedmiocie zarzutu trzeciego, zgodnie z którym Komisja naruszyła obowiązek uzasadnienia w odniesieniu do oszacowania kwoty podlegającej odzyskaniu

W przedmiocie części pierwszej, zgodnie z którą Komisja nie ustosunkowała się w wystarczający sposób do dowodów przedstawionych przez strony, przesądziła o kwocie pomocy podlegającej odzyskaniu w swym komunikacie prasowym i naruszyła swe wewnętrzne przepisy proceduralne

83 W ramach pierwszej części zarzutu trzeciego skarżąca utrzymuje, że Komisja uchybiła ciążącemu na niej obowiązkowi uzasadnienia, ponieważ oszacowała kwotę pomocy podlegającą odzyskaniu na około 2 mln EUR, co odpowiada kwocie podanej przez interwenienta, mimo że skarżąca wykazała, podobnie jak władze belgijskie, iż szacunki interwenienta nie są prawidłowe. Co więcej, Komisja przesądziła o kwocie pomocy podlegającej odzyskaniu w komunikacie prasowym z dnia 24 czerwca 2019 r., mimo że kwota ta nie została wskazana w zaskarżonej decyzji. Zdaniem skarżącej Komisja powinna była uzasadnić decyzję o przyjęciu propozycji interwenienta. Okoliczność, że Komisja tego nie uczyniła, jest równoznaczna z brakiem uzasadnienia zaskarżonej decyzji i odstępstwem od jej własnego podręcznika opisującego procedury w dziedzinie pomocy państwa, w którym wskazano, że wymóg uzasadnienia powinien być bardziej rygorystyczny w odniesieniu do kwestii spornych między stronami.

84 Komisja i interwenient nie zgadzają się z argumentacją skarżącej.

85 Należy stwierdzić, że argumenty skarżącej dotyczące okoliczności, iż Komisja oszacowała kwotę pomocy podlegającej odzyskaniu na około 2 mln EUR, przyjmując jako własną ocenę przedstawioną przez interwenienta, są efektem błędnej interpretacji treści zaskarżonej decyzji.

86 Otóż z zaskarżonej decyzji jasno wynika, że o kwocie 2 mln EUR wspomniano w ramach prezentacji szacunków pomocy podlegającej odzyskaniu przedstawionych przez interwenienta i władze belgijskie, a nie tytułem uzasadnienia dokonanej przez Komisję oceny owej kwoty.

87 Ponadto z treści zaskarżonej decyzji wynika ponad wszelką wątpliwość, że Komisja nie określiła kwoty pomocy podlegającej odzyskaniu, lecz jedynie ustaliła metodę obliczania kwoty tej pomocy. W tym względzie wskazała ona bowiem, że obliczenia należy dokonać w odniesieniu do każdego z obiektów wymienionych w załączniku 10 i utrzymywanych po dniu 15 września 2001 r., po upływie terminu demontażu, przyjmując za punkt odniesienia opłaty z tytułu najmu należne na

podstawie umowy z 1999 r. i podatki mające powszechne zastosowanie do nośników reklamowych między pierwotnie przewidzianą w załączniku 10 datą demontażu (jeśli przypadała ona później niż w dniu 15 września 2001 r.) lub dniem 15 września 2001 r. (jeśli data ta przypadała przed dniem 15 września 2001 r.) a dniem, w którym rzeczywiście przeprowadzono demontaż, bez uwzględnienia mechanizmu rekompensaty z tytułu umowy z 1984.

88 W świetle powyższego należy stwierdzić, że argumentacja skarżącej, według której Komisja przyjęła kwotę pomocy przedstawioną przez interwenienta bez uzasadnienia swej decyzji o przychyleniu się do jego propozycji, jest bezzasadna.

89 Pierwszą część zarzutu trzeciego należy zatem oddalić jako bezzasadną.

W przedmiocie części drugiej, zgodnie z którą określenie kwoty hipotetycznej pomocy państwa było niemożliwe i stanowiło przeszkodę w jej odzyskaniu

90 W części drugiej zarzutu trzeciego skarżąca kwestionuje analizę Komisji zawartą w motywach 52, 119, 137 i 144 decyzji. Po pierwsze, skarżąca podnosi, że Komisja nie uwzględniła szacunków dokonanych przez władze belgijskie i zaakceptowała kwotę pomocy zaproponowaną przez interwenienta. Po drugie, skarżąca twierdzi, że w każdym razie nie jest praktycznie możliwe określenie kwoty korzyści, jaką miała ona uzyskać, ponieważ, jak wynika ze struktury finansowej umowy z 1984 r., która dotyczy obiektów wymienionych w załączniku 10, umowa ta nie przewidywała żadnej opłaty z tytułu najmu czy użytkowania ani opłat licencyjnych oraz miała zastosowanie do obiektów wymienionych w załączniku 10 i utrzymywanych po upływie terminu ich demontażu. Po trzecie, twierdzi ona, że nawet gdyby uznać, iż kompensata między obiektami usuniętymi przed datą ich demontażu określoną w załączniku 10 a obiektami utrzymanymi po upływie terminu ich demontażu mogła prowadzić do braku równowagi, quod non, Komisja nie mogła wymagać odzyskania wynikającej z tego korzyści, ponieważ w braku możliwości dokonania racjonalnej oceny domniemanej korzyści poszanowanie prawa do obrony miasta Brukseli mogłoby stanowić przeszkodę w jej odzyskaniu, zgodnie z art. 16 ust. 1 rozporządzenia Rady (UE) 2015/1589 z dnia 13 lipca 2015 r. ustanawiającego szczegółowe zasady stosowania art. 108 TFUE (Dz.U. 2015, L 248, s. 9).

91 W tym ostatnim względzie skarżąca dodaje w replice, że brak uzasadnienia zaskarżonej decyzji, na który powołała się w skardze, pozbawia ją możliwości szczegółowego zakwestionowania okoliczności prawnych i faktycznych leżących u podstaw oszacowania kwoty pomocy. Tymczasem zdaniem skarżącej niemożność określenia kwoty hipotetycznej korzyści, którą skarżąca miała uzyskać, w połączeniu ze wspomnianym brakiem uzasadnienia zaskarżonej decyzji, prowadzi do naruszenia jej prawa do obrony i stoi na przeszkodzie przeprowadzeniu kontroli zgodności z prawem sprawowanej przez sąd.

92 Komisja i interwenient nie zgadzają się z argumentacją skarżącej. W tym kontekście Komisja powołuje się w duplice na niedopuszczalność podniesionego w replice zastrzeżenia dotyczącego naruszenia prawa skarżącej do obrony, ze względu na to, że na etapie skargi uważała ona, iż naruszeniem tym zostało dotknięte miasto Bruksela. Zdaniem Komisji ten nowy zarzut należy odrzucić jako niedopuszczalny zgodnie z art. 84 ust. 1 regulaminu postępowania przed Sądem.

93 Co się tyczy argumentu skarżącej, według którego Komisja odrzuciła szacunki dokonane przez władze belgijskie i zaakceptowała kwotę pomocy zaproponowaną przez interwenienta, z jednej strony należy przypomnieć, że w pkt 87 i 88 powyżej stwierdzono, iż Komisja nie określiła kwoty pomocy podlegającej odzyskaniu, lecz ustaliła tylko metodę obliczania kwoty tej pomocy, nie

zatwierdzając przy tym kwoty pomocy podanej przez interwenienta. Z drugiej strony należy stwierdzić, że Komisja wyjaśniła powody, dla których w jej ocenie korzyść, którą uzyskała skarżąca, była wyższa od tej oszacowanej przez władze belgijskie. Komisja wskazała zatem, że jej zdaniem przedstawione przez te władze oszacowanie kwoty rzeczonej korzyści na 200 000 EUR było bezzasadne, ponieważ kwota ta została obliczona z uwzględnieniem w sposób błędny mechanizmu rekompensaty z tytułu umowy z 1984 r.

94 Co się tyczy podnoszonej niemożności określenia kwoty korzyści, jaką miała uzyskać skarżąca, oraz wynikającego z tego domniemanego naruszenia prawa do obrony, należy wskazać na wstępie, że argument skarżącej dotyczy naruszenia obowiązku uzasadnienia, przewidzianego w ramach prawa do obrony w art. 41 ust. 1 lit. c) Karty praw podstawowych Unii Europejskiej. Jako że chodzi tu o bezwzględną przeszkodę procesową, argument ten może zostać podniesiony na etapie repliki (zob. podobnie wyrok z dnia 20 lipca 2017 r., Badica i Kardiam/Rada, T-619/15, EU:T:2017:532, pkt 42).

95 Następnie należy stwierdzić, że argumenty skarżącej dotyczące podnoszonej niemożności określenia kwoty korzyści, jaką miała uzyskać skarżąca, oraz domniemanego naruszenia jej prawa do obrony i prawa do obrony miasta Brukseli opierają się na błędnym założeniu. Skarżąca uważa bowiem w istocie, że jedyną korzyścią, jaką można ewentualnie wziąć pod uwagę, jest ta wynikająca z nierównowagi pomiędzy liczbą obiektów wymienionych w załączniku 10, które zostały usunięte przedwcześnie, to jest przed terminem ich demontażu, a liczbą obiektów utrzymanych tytułem rekompensaty po upływie przewidzianego w załączniku 10 terminu ich demontażu. Zdaniem skarżącej utrzymanie niektórych obiektów wymienionych w załączniku 10 stanowi korzyść jedynie w zakresie, w jakim wspomniane utrzymanie nie zostało zbilansowane poprzez zastosowanie mechanizmu rekompensaty z tytułu umowy z 1984 r. To założenie, przedstawione zresztą w ramach postępowania poprzedzającego wniesienie skargi przez władze belgijskie i odrzucone przez Komisję, nie jest jednak prawidłowe. Jak bowiem wskazano w pkt 25–42 powyżej, utrzymanie i eksploatacja przez skarżącą niektórych obiektów wymienionych w załączniku 10 po upływie przewidzianego w tym załączniku terminu ich demontażu stanowi korzyść gospodarczą w rozumieniu art. 107 ust. 1 TFUE. W związku z tym – jak słusznie wskazała Komisja w zaskarżonej decyzji – obliczenia należało dokonać w odniesieniu do każdego z obiektów wymienionych w załączniku 10 i utrzymanych po upływie przewidzianego w tym załączniku terminu demontażu, to jest po dniu 15 września 2001 r., uwzględniając jako punkt odniesienia opłaty z tytułu najmu należne na podstawie umowy z 1999 r. oraz podatki mające powszechne zastosowanie do nośników reklamowych między pierwotnie przewidzianą w załączniku 10 datą demontażu (jeżeli przypada ona później niż w dniu 15 września 2001 r.) lub dniem 15 września 2001 r. (jeżeli data demontażu przewidziana pierwotnie w załączniku 10 przypadała przed dniem 15 września 2001 r.) a dniem, w którym rzeczywiście przeprowadzono demontaż, bez uwzględnienia mechanizmu rekompensaty z tytułu umowy z 1984.

96 W odniesieniu do tej ustalonej w zaskarżonej decyzji metodologii obliczania należy wyjaśnić, że zgodnie z utrwalonym orzecznictwem w przypadku gdy Komisja nakazuje zwrot pomocy uznanej za niezgodną z rynkiem wewnętrznym, nie jest ona zobowiązana do określenia dokładnej kwoty pomocy, jaką należy zwrócić. Wystarczy, by decyzja Komisji zawierała wskazówki pozwalające adresatowi na samodzielne ustalenie tej kwoty bez nadmiernych trudności (zob. wyrok z dnia 13 lutego 2014 r., Mediaset, C-69/13, EU:C:2014:71, pkt 21 i przytoczone tam orzecznictwo). W myśl orzecznictwa wystarczy więc, że Komisja przedstawi dostatecznie niezawodną metodę umożliwiającą obliczenie podlegającej odzyskaniu kwoty pomocy (zob. podobnie wyrok z dnia 18 października 2007 r., Komisja/Francja, C-441/06, EU:C:2007:616, pkt 41), co miało miejsce w niniejszej sprawie.

97 W świetle powyższego drugą część zarzutu trzeciego, a tym samym cały zarzut trzeci należy oddalić jako bezzasadne.

W przedmiocie zarzutu czwartego, zgodnie z którym pomoc państwa przyjęta w zaskarżonej decyzji jest w każdym wypadku przedawniona

98 W ramach zarzutu czwartego skarżąca kwestionuje motywy 66 i 67 zaskarżonej decyzji, twierdząc, że punktem wyjścia do obliczenia przyznania pomocy w niniejszej sprawie nie jest dzień, w którym każdy z obiektów wymienionych w załączniku 10, które utrzymano po upływie przewidzianego w tym załączniku terminu demontażu, został zdemontowany, lecz dzień podjęcia decyzji o dokonaniu kompensaty w następstwie wcześniejszego usunięcia niektórych z tych obiektów na wniosek miasta Brukseli. Zdaniem skarżącej ponieważ mechanizm rekompensaty z tytułu umowy z 1984 r. funkcjonował już od dnia 31 lipca 2000 r. – niezależnie od przyjętej daty podjęcia decyzji o zastosowaniu tego mechanizmu – został on wprowadzony przed dniem 15 września 2001 r. Odzyskanie wszelkiej pomocy uległo zatem przedawnieniu, ponieważ pierwsze żądanie udzielenia informacji skierowane przez Komisję do władz belgijskich pochodzi z dnia 15 września 2011 r.

99 Komisja i interwenient nie zgadzają się z argumentacją skarżącej.

100 Zgodnie z art. 17 ust. 1 rozporządzenia nr 2015/1589 kompetencje Komisji w zakresie odzyskania pomocy podlegają dziesięcioletniemu terminowi przedawnienia. Artykuł 17 ust. 2 tego rozporządzenia stanowi, że termin przedawnienia rozpoczyna bieg w dniu, w którym beneficjentowi bezprawnie przyznano niezgodną z prawem pomoc, w charakterze pomocy indywidualnej albo w ramach systemu pomocy, i że każde działanie podjęte w odniesieniu do niezgodnej z prawem pomocy przez Komisję lub przez działające na jej wniosek państwo członkowskie powoduje przerwanie biegu terminu przedawnienia.

101 Zgodnie z orzecznictwem sposób ustalenia daty przyznania pomocy może różnić się w zależności od charakteru danej pomocy, wobec czego w przypadku wieloletniego systemu polegającego na okresowych wypłatach lub przyznawaniu korzyści dzień wydania aktu stanowiącego podstawę prawną pomocy i dzień rzeczywistego otrzymania wynikającej z niej korzyści przez przedsiębiorstwa może dzielić znaczny okres. W takim wypadku dla celów obliczania terminu przedawnienia należy przyjąć, że pomoc zostaje udzielona beneficjentowi dopiero w dniu jej rzeczywistego przyznania (wyrok z dnia 8 grudnia 2011 r., France Télécom/Komisja, C-81/10 P, EU:C:2011:811, pkt 82).

102 W niniejszej sprawie należy stwierdzić, że środkiem państwowym uznanym przez Komisję za pomoc państwa jest utrzymanie i eksploatacja przez skarżącą, bez uiszczania opłat z tytułu najmu i podatków, niektórych obiektów wymienionych w załączniku 10 między przewidzianą w tym załączniku datą demontażu a dniem, w którym rzeczywiście przeprowadzono demontaż.

103 Tymczasem w świetle tej cechy charakterystycznej rozpatrywanej pomocy należy stwierdzić, że bez względu na to, kiedy dokładnie, przed dniem 31 lipca 2000 r., podjęto decyzję dotyczącą domniemanego mechanizmu rekompensaty z tytułu umowy z 1984 r., datą, od której skarżąca rzeczywiście czerpała korzyść polegającą na nieuiszczaniu opłat z tytułu najmu i podatków w odniesieniu do obiektów wymienionych w załączniku 10 i utrzymywanych po upływie przewidzianego w tym załączniku terminu demontażu, jest właśnie dzień, w którym obiekty te

powinny były zostać zdemontowane. W konsekwencji to właśnie ten dzień jest dniem, w którym skarżącej została przyznana pomoc w rozumieniu art. 17 ust. 2 rozporządzenia 2015/1589, a więc dniem, w którym termin przedawnienia rozpoczął bieg.

104 Ponadto należy stwierdzić, że w niniejszej sprawie pomoc polegała na okresowym przyznawaniu korzyści, ponieważ podatki i opłaty z tytułu najmu dotyczące obiektów wymienionych w załączniku 10 utrzymywanych i eksploatowanych po upływie przewidzianego w tym załączniku terminu demontażu były należne okresowo do dnia ich definitywnego usunięcia.

105 Wreszcie jako że pierwsze żądanie udzielenia informacji skierowane przez Komisję do władz belgijskich pochodzi z dnia 15 września 2011 r., wszelka ewentualna pomoc przyznana skarżącej przed dniem 15 września 2001 r. jest w każdym wypadku przedawniona.

106 W konsekwencji ustalona przez Komisję metodologia obliczania kwoty pomocy, zgodnie z którą obliczenia należy dokonać dla każdego z obiektów wymienionych w załączniku 10 i utrzymanych po dniu 15 września 2001 r., po upływie przewidzianego w tym załączniku terminu demontażu, przyjmując za punkt odniesienia opłaty z tytułu najmu należne na podstawie umowy z 1999 r. oraz podatki mające powszechne zastosowanie do nośników reklamowych między pierwotnie przewidzianą w załączniku 10 datą demontażu (jeżeli przypada ona później niż w dniu 15 września 2001 r.) lub dniem 15 września 2001 r. (jeżeli data demontażu przewidziana pierwotnie w załączniku 10 przypadała przed dniem 15 września 2001 r.) a dniem, w którym rzeczywiście przeprowadzono demontaż, bez uwzględnienia mechanizmu rekompensaty z tytułu umowy z 1984, jest prawidłowa.

107 Wynika z tego, że wbrew temu, co twierdzi skarżąca, zaskarżona decyzja nie jest niezgodna z prawem ze względu na to, iż Komisja uznała w niej, że stwierdzona przez nią pomoc państwa nie uległa przedawnieniu.

108 Wobec powyższego należy oddalić zarzut czwarty, a w konsekwencji całą skargę.

W przedmiocie kosztów

109 Zgodnie z art. 134 § 1 regulaminu postępowania kosztami zostaje obciążona, na żądanie strony przeciwnej, strona przegrywająca sprawę.

110 Ponieważ skarżąca przegrała sprawę, zgodnie z żądaniem Komisji należy obciążyć ją jej własnymi kosztami oraz kosztami poniesionymi przez tę instytucję. Ponieważ interwenient nie wniósł o obciążenie skarżącej kosztami postępowania, pokryje on własne koszty.

Z powyższych względów

SĄD (pierwsza izba)

orzeka, co następuje:

1) **Skarga zostaje oddalona.**

2) **JCDecaux Street Furniture Belgium zostaje obciążona własnymi kosztami oraz kosztami poniesionymi przez Komisję Europejską.**

3) **Clear Channel Belgium pokrywa własne koszty.**

Kanninen Jaeger Stancu

Wyrok ogłoszono na posiedzeniu jawnym w Luksemburgu w dniu 7 września 2022 r.

Podpisy